Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA
ANTHONYHO M. COLLINSE
přednesené dne 4. května 2023 [1]

Věc C-560/20

CR,
GF,
TY
Dotčený orgán:
Landeshauptmann von Wien

[žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Verwaltungsgericht Wien, (Správní soud ve Vídni, Rakousko)]

„Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce – Přistěhovalecká politika – Právo na sloučení rodiny – Směrnice 2003/86/ES – Sloučení rodiny uprchlíků – Nezletilá osoba bez doprovodu – Článek 10 odst. 3 písm. a) – Žádost rodičů o sloučení rodiny s nezletilou osobou bez doprovodu v postavení uprchlíka spolu se zdravotně postiženou zletilou sestrou uprchlíka – Rodinný příslušník uprchlíka neuvedený v čl. 10 odst. 2 a čl. 10 odst. 3 – Článek 3 odst. 5 – Možnost členských států přijmout příznivější ustanovení – Článek 4 odst. 2 písm. b) – Sloučení rodiny se zletilými svobodnými dětmi osoby usilující o sloučení rodiny, které se o sebe nedokáží postarat z důvodu zdravotního stavu – Článek 17 – Individualizované posuzování žádostí o sloučení – Vyvážené a přiměřené posouzení všech relevantních zájmů – Článek 7 a čl. 24 odst. 2 a 3 Listiny základních práv Evropské unie“

I. Úvod

1. Tato žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Verwaltungsgericht Wien (Správní soud ve Vídni, Rakousko) se týká způsobilosti rodičů a zdravotně postižené zletilé sestry nezletilého uprchlíka bez doprovodu pro sloučení rodiny [2]. Za tímto účelem se předkládající soud snaží zjistit datum, ke kterému je třeba posoudit postavení uprchlíka jako nezletilé osoby. Rovněž se táže, zda podle unijního práva musí být uděleno povolení k pobytu zdravotně postižené zletilé sestře nezletilého uprchlíka bez doprovodu, pokud by jeho odepření mělo za následek znemožnění výkonu práva rodičů na sloučení rodiny.

[1] – Původní jazyk: angličtina.

[2] – Jak je definováno v čl. 2 písm. b) a f) směrnice Rady 2003/86/ES ze dne 22. září 2003 o právu na sloučení rodiny (Úř. věst. 2003, L 251, s. 12; Zvl. vyd. 19/06, s. 224).

II. Právní rámec

A. Unijní právo

2. Podle čl. 2 písm. c) směrnice 2003/86 se „osobou usilující o sloučení rodiny“ rozumí „státní příslušník třetí země, který oprávněně pobývá v členském státě a žádá o sloučení rodiny nebo jehož rodinní příslušníci žádají o sloučení rodiny za účelem jeho následování“.

3. Podle čl. 2 písm. f) směrnice 2003/86 se „nezletilými osobami bez doprovodu“ rozumí „státní příslušníci třetí země nebo osoby bez státní příslušnosti mladší 18 let, jež vstupují na území členských států bez doprovodu dospělé osoby, která za ně podle práva nebo zvyklostí odpovídá, a to po dobu, po kterou se skutečně nenacházejí v péči takové osoby; tato definice zahrnuje i nezletilé osoby, jež jsou ponechány bez doprovodu po vstupu na území členských států.“

4. Podle čl. 3 odst. 5 této směrnice není směrnicí 2003/86 dotčena možnost členských států přijmout nebo zachovat příznivější ustanovení.

5. Podle čl. 4 odst. 2 písm. b) směrnice 2003/86 mohou členské státy povolit, v souladu s touto směrnicí a pod podmínkou splnění podmínek stanovených v kapitole IV této směrnice, vstup a pobyt zletilým svobodným dětem osoby usilující o sloučení rodiny nebo jejího manžela nebo její manželky, pokud se o sebe prokazatelně nedokáží postarat z důvodu zdravotního stavu.

6. Článek 10 směrnice 2003/86 stanoví:

„[…]

2. Členské státy mohou povolit sloučení rodiny jiných rodinných příslušníků neuvedených v článku 4, pokud jsou na uprchlíkovi závislí.

3. Je-li uprchlíkem nezletilé dítě bez doprovodu, členské státy:

a) povolí vstup a pobyt za účelem sloučení rodiny jeho nejbližším příbuzným v přímé vzestupné linii, aniž se použijí podmínky stanovené v čl. 4 odst. 2 písm. a);

[…]“

7. Článek 12 směrnice 2003/86/ES stanoví:

„1. Odchylně od článku 7 členské státy nemohou po uprchlíkovi nebo jeho rodinných příslušnících požadovat, aby ohledně žádostí týkajících se rodinných příslušníků uvedených v čl. 4 odst. 1 předložil důkaz, že uprchlík splňuje požadavky stanovené v článku 7.

[…]

Členské státy mohou požadovat po uprchlíkovi, aby splnil podmínky uvedené v čl. 7 odst. 1, pokud žádost o sloučení rodiny není podána ve lhůtě tří měsíců po přiznání právního postavení uprchlíka.

[…]“

B. Rakouské právo

8. Příslušnými ustanoveními vnitrostátního práva jsou § 11 a § 46 Bundesgesetz über die Niederlassung und den Aufenthalt in Österreich (Niederlassungs-und Aufenthaltsgesetz – NAG) (spolkový zákon o usazování a pobytu v Rakousku, dále jen „NAG“) ze dne 16. srpna 2005 [3] a § 34 a § 35 Bundesgesetz über die Gewährung von Asyl (Asylgesetz 2005) (spolkový zákon o udělování azylu (zákon o azylu z roku 2005), dále jen „AsylG 2005“) ze dne 16. srpna 2005 [4].

III. Skutkový stav v původním řízení a předběžné otázky

9. RI je syrský státní příslušník, narozený 1. září 1999. Jako nezletilé dítě bez doprovodu přicestoval do Rakouska dne 31. prosince 2015 a dne 8. ledna 2016 požádal o mezinárodní ochranu. Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (Spolkový úřad pro imigraci a azyl, Rakousko) přiznal RI postavení uprchlíka, když byl nezletilý, a oznámil mu toto rozhodnutí dne 5. ledna 2017. Dne 6. dubna 2017, tři měsíce a jeden den poté, rodiče RI, CR a GF, a jeho dospělá sestra, TY [5], požádali [6] velvyslanectví Rakouska v Sýrii o povolení ke vstupu do Rakouska a pobytu v něm spolu s RI za účelem sloučení rodiny. RI byl v době podání těchto žádostí nezletilý. Velvyslanectví Rakouska je odmítlo [7] s odůvodněním, že RI v průběhu řízení o sloučení rodiny nabyl zletilosti. Proti tomuto rozhodnutí nebylo odvolání a dne 26. června 2018 nabylo právní moci.

10. Dne 11. července 2018 požádali CR, GF a TY Landeshauptmann von Wien (hejtman spolkové země Vídeň, Rakousko) o povolení k pobytu za účelem sloučení rodiny podle § 46 odst. 1 bodu 2 NAG. CR a GF se dovolávaly svých práv podle směrnice 2003/86. TY svou žádost založila na článku 8 Evropské úmluvy o lidských právech (dále jen „EÚLP“). Dne 20. dubna 2020 Landeshauptmann von Wien (hejtman spolkové země Vídeň) tyto žádosti zamítl, protože nebyly podány do tří měsíců ode dne, kdy bylo RI přiznáno postavení uprchlíka.

11. CR, GF a TY (dále jen „žalobci“) napadli tato rozhodnutí u Verwaltungsgericht Wien (Správní soud ve Vídni). Tento soud se mimo jiné táže, zda mají žalobci vzhledem k tomu, že RI v průběhu řízení o sloučení rodiny nabyl zletilosti, právo na sloučení rodiny podle čl. 10 odst. 3 písm. a) směrnice 2003/86. Pokud ne, chce znát datum, kdy měla být podána žádost o sloučení rodiny, aby toto právo existovalo.

12. Po jednání Verwaltungsgericht Wien (Správní soud ve Vídni) zjistil, že žalobci nemají nárok na ubytování považované za „obvyklé“ [8], nemají „zdravotní pojištění“ [9], a nemají stálé a pravidelné příjmy [10]. Nesplňují tedy požadavky článku 7 směrnice 2003/86. Předkládající soud rovněž zjistil, že TY, která žije se svými rodiči v Sýrii, trpí dětskou mozkovou obrnou, v důsledku čehož je upoutána na invalidní vozík a vyžaduje každodenní osobní péči, včetně pomoci při jídle. Tuto péči zajišťuje její matka CR. Rodiče TY ji nemohou nechat samotnou, protože péče, kterou poskytuje její matka, je jinak v Sýrii nedostupná a žádní další členové rodiny tam nebydlí.

3 – BGBl.. I, 100/2005. Na projednávanou věc se vztahuje znění ze 14. srpna 2018: BGB1. I, No 56/2018.

4 – BGB1. I, 100/2005. Na projednávanou věc se vztahuje znění z 18. října 2017: BGB1. I, 145/2017.

5 – Narozen 15. srpna 1988. CR, GF a TY jsou občané Sýrie.

6 – Podle § 35 AsylG 2005.

7 – Rozhodnutí o zamítnutí těchto žádostí bylo oznámeno dne 29. května 2018.

8 – Viz čl. 7 odst. 1 písm. a) směrnice 2003/86.

9 – Viz čl. 7 odst. 1 písm. b) směrnice 2003/86.

10 – Viz čl. 7 odst. 1 písm. c) směrnice 2003/86.

13. Verwaltungsgericht Wien (Správní soud ve Vídni) rozhodl, že vzhledem k tomu, že Rakouská republika neuplatňuje možnost podle čl. 10 odst. 2 směrnice 2003/86, TY není podle rakouského práva pro účely sloučení rodiny rodinným příslušníkem. Předkládající soud se tak domnívá, že rodiče RI by byli nuceni vzdát se práva na sloučení rodiny podle čl. 10 odst. 3 písm. a) směrnice 2003/86, pokud by sestře RI, TY, nebylo uděleno povolení k pobytu současně s nimi. Táže se, zda lze výklad článku 20 SFEU v rozsudcích ve věcech Ruiz Zambrano [11] a Dereci a další [12] analogicky použít na výkon práva na sloučení rodiny podle čl. 10 odst. 3 písm. a) směrnice 2003/86 a rozšířit tak působnost této směrnice na jiné kategorie osob, než které jsou v ní výslovně uvedeny. Předkládající soud poukazuje na skutečnost, že podle rakouského práva může mít TY nárok na povolení k pobytu ze závažných důvodů týkajících se jejího soukromého a rodinného života podle článku 8 EÚLP. Domnívá se nicméně, že právo na povolení k pobytu podle unijního práva může poskytnout větší míru ochrany, než jaká by mohla být dostupná prostřednictvím použití článku 8 EÚLP ze strany rakouských orgánů.

14. Za těchto podmínek se Verwaltungsgericht Wien (Správní soud ve Vídni) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Mohou se rodiče uprchlíka, který žádost o azyl podal jako nezletilá osoba bez doprovodu a kterému byl ještě jako nezletilému udělen azyl, kteří jsou státními příslušníky třetí země, ohledně práva na sloučení rodiny i nadále dovolávat čl. 2 písm. f) ve spojení s čl. 10 odst. 3 písm. a) [směrnice 2003/86/ES], pokud uprchlík po udělení azylu, ale v průběhu řízení o udělení povolení k pobytu jeho rodičům nabyl zletilosti?

2) V případě kladné odpovědi na první otázku: Je v takovém případě nezbytné, aby rodiče státního příslušníka třetí země dodrželi lhůtu k podání žádosti o sloučení rodiny v délce ‚v zásadě […] tří měsíců ode dne, kdy bylo dotčené ‚nezletilé osobě' přiznáno postavení uprchlíka', uvedenou v rozsudku […] ze dne 12. dubna 2018, C-550/16, A a S [(C-550/16, EU:C:2018:248, bod 61]?

3) V případě kladné odpovědi na první otázku: Musí být zletilé sestře uznaného uprchlíka, která je státním příslušníkem třetí země, přímo na základě unijního práva uděleno povolení k pobytu, pokud by rodiče daného uprchlíka v případě odepření povolení k pobytu zletilé sestře uprchlíka byli *de facto* nuceni vzdát se svého práva na sloučení rodiny podle čl. 10 odst. 3 písm. a) směrnice [2003/86], protože tato zletilá sestra uprchlíka v důsledku svého zdravotního stavu bezpodmínečně potřebuje trvalou péči svých rodičů, a proto v zemi původu nemůže zůstat sama?

4) V případě kladné odpovědi na druhou otázku: Jaká kritéria musí být použita při posuzování včasnosti toho, zda byla taková žádost o sloučení rodiny ‚v zásadě' podána ve lhůtě tří měsíců ve smyslu úvah uvedených uvedenou v rozsudku […] ze dne 12. dubna 2018, C-550/16, A a S [(C-550/16, EU:C:2018:248, bod 61]?

5) V případě kladné odpovědi na druhou otázku: Mohou se rodiče uprchlíka i nadále dovolávat práva na sloučení rodiny podle čl. 10 odst. 3 písm. a) směrnice [2003/86], pokud mezi dnem, kdy bylo dotčené nezletilé osobě přiznáno postavení uprchlíka, a podáním jejich žádosti o sloučení rodiny, uplynuly tři měsíce a jeden den?

[11] – Rozsudek ze dne 8. března 2011, Ruiz Zambrano (C-34/09, EU:C:2011:124).

[12] – Rozsudek ze dne 15. listopadu 2011, Dereci a další (C-256/11, EU:C:2011:734).

6) Může členský stát v řízení o sloučení rodiny podle čl. 10 odst. 3 písm. a) směrnice 2003/86/ES od rodičů uprchlíka v zásadě požadovat, aby splnili podmínky uvedené v čl. 7 odst. 1 směrnice [2003/86]?

7) Závisí možnost požadovat v rámci sloučení rodiny podle čl. 10 odst. 3 písm. a) směrnice [2003/86] splnění podmínek uvedených v čl. 7 odst. 1 směrnice [2003/86] na tom, zda byla žádost o sloučení rodiny ve smyslu čl. 12 odst. 1 třetího pododstavce směrnice [2003/86] podána ve lhůtě tří měsíců po přiznání právního postavení uprchlíka?“

IV. Řízení před Soudním dvorem

15. Dne 9. července 2021 předseda Soudního dvora přerušil řízení v této věci až do konečného rozsudku ve věci C-279/20 a spojených věcech C-273/20 a C-355/20. Dne 8. srpna 2022 se předseda Soudního dvora dotázal předkládajícího soudu, zda si s ohledem na rozsudky vynesené v těchto věcech přeje na své žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce zcela nebo zčásti trvat [13]. Dne 6. září 2022 předkládající soud vzal první otázku v žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce zpět, ale na své žádosti trval, pokud jde o druhou až sedmou otázku.

16. Písemná vyjádření předložili žalobci, nizozemská a rakouská vláda, jakož i Evropská komise. Na jednání, které se konalo dne 14. února 2023, přednesli stejní účastníci řízení ústní vyjádření a odpověděli na otázky položené Soudním dvorem.

V. Analýza

17. V souladu s žádostí Soudního dvora omezuji své stanovisko na analýzu třetí otázky [14].

18. Verwaltungsgericht Wien (Správní soud ve Vídni) se v podstatě táže, zda státní příslušník třetí země, zletilá sestra nezletilého uprchlíka bez doprovodu, která je vzhledem ke svému zdravotnímu stavu zcela závislá na svých rodičích, má nárok na povolení k pobytu podle unijního práva, jestliže by odmítnutí udělení tohoto povolení mělo za následek zabránění jejím rodičům ve výkonu jejich práva na sloučení rodiny [15]. Žalobci a Komise se domnívají, že tato otázka vyžaduje kladnou odpověď. Nizozemská a rakouská vláda navrhují, aby odpověď byla záporná.

19. Žalobci tvrdí, že vzhledem ke zdravotnímu stavu TY by odmítnutí umožnit jí sloučení rodiny znamenalo, že by její rodiče CR a GF, nemohli uplatnit právo na sloučení rodiny se svým synem RI, čímž by toto právo bylo zbaveno jakéhokoli praktického účinku. Tento výsledek je v rozporu s cílem směrnice 2003/86 podporovat sloučení rodiny a požadavkem věnovat zvláštní pozornost situaci uprchlíků. Je rovněž v rozporu se zásadou efektivity, podle které ustanovení vnitrostátního práva nesmějí v praxi znemožnit nebo nadměrně ztížit výkon práv přiznaných unijním právem.

[13] – Rozsudky ze dne 1. srpna 2022, Bundesrepublik Deutschland (Sloučení rodiny dítěte, které dosáhlo zletilosti) (C-279/20, EU:C:2022:618) a ze dne 1. srpna 2022, Bundesrepublik Deutschland (Sloučení rodiny s nezletilým uprchlíkem), (C-273/20 a C-355/20, EU:C:2022:617).

[14] – Vzhledem k tomu, že se třetí a šestá otázka částečně překrývají, zaměřím se na šestou otázku předkládajícího soudu v rozsahu nezbytném pro pomoc Soudnímu dvoru při jeho úvahách.

[15] – Třetí otázka je založena na předpokladu, že rodiče státního příslušníka třetí země (CR a GF) uprchlíka (RI), který o azyl požádal jako nezletilé dítě bez doprovodu a kterému byl udělen před nabytím zletilosti, se mohou čl. 2 písm. f) směrnice 2003/86 ve spojení s čl. 10 odst. 3 písm. a) této směrnice dovolávat, ačkoliv tento uprchlík nabyl zletilosti poté, co mu byl udělen azyl, ale v průběhu řízení o sloučení rodiny.

Komise se rovněž domnívá, že čl. 10 odst. 3 písm. a) směrnice 2003/86 musí být vykládán tak, že je do jeho působnosti zahrnuta zletilá zdravotně postižená sestra nezletilého uprchlíka bez doprovodu, aby tento mohl mít prospěch ze sloučení se svými rodiči.

20. Nizozemská vláda se domnívá, že rozšíření oblasti působnosti čl. 10 odst. 3 písm. a) směrnice 2003/86 na zletilou zdravotně postiženou sestru nezletilého uprchlíka bez doprovodu by zbavilo účinnosti ustanovení této směrnice, která členským státům výslovně umožňují rozšířit okruh osob, které mohou mít ze sloučení rodiny prospěch. Rakouská vláda tvrdí, že rozšíření působnosti směrnice 2003/86 je v rozporu s výslovnou vůlí unijního normotvůrce, jelikož toto opatření taxativně vymezuje kategorie osob, jimž uděluje právo na sloučení rodiny.

21. Předkládající soud má za to, že výkon práva RI na sloučení rodiny s jeho rodiči závisí na udělení práva pobytu TY souběžně s jejími rodiči [16]. Nejprve proto prozkoumám právo RI na sloučení rodiny s jeho rodiči podle unijního práva, než zvážím, zda má podle tohoto práva TY právo na povolení k pobytu.

A. Právo nezletilého uprchlíka bez doprovodu na sloučení rodiny se svými rodiči – čl. 10 odst. 3 písm. a) směrnice 2003/86

22. Směrnice 2003/86 ve snaze usnadnit integraci státních příslušníků třetích zemí v členských státech tím, že sloučením umožní rodinný život, stanoví podmínky pro výkon práva na sloučení rodiny státními příslušníky třetích zemí oprávněně pobývajícími na území členských států [17]. Článek 5 odst. 5 směrnice 2003/86 požaduje, aby členské státy žádosti o sloučení posoudily v nejlepším zájmu všech dotčených nezletilých dětí a s ohledem na podporu rodinného života [18]. Směrnici 2003/86 je třeba vykládat a používat s ohledem mimo jiné na článek 7 a čl. 24 odst. 2 a 3 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“) [19]. Článek 7 Listiny přitom uznává právo na respektování soukromého a rodinného života [20]. Toto ustanovení je třeba vykládat ve spojení s povinností dbát na nejvlastnější zájem dítěte, jak jej uznává čl. 24 odst. 2 Listiny. Rovněž je třeba vzít v úvahu potřebu vyjádřenou v čl. 24 odst. 3 Listiny, aby dítě udržovalo pravidelné osobní vztahy s oběma rodiči [21].

23. Článek 4 směrnice 2003/86 definuje rodinné příslušníky státního příslušníka třetí země, kterým členské státy musí, nebo případně mohou přiznat právo na sloučení rodiny ve smyslu uvedené směrnice [22]. Článek 4 odst. 1 směrnice 2003/86 upravuje právo na sloučení členů jádra rodiny osoby usilující o sloučení rodiny, konkrétně jeho nebo jejího manžela nebo manželky

[16] – Článek 13 odst. 2 směrnice 2003/86 stanoví, že jakmile je žádost o sloučení rodiny přijata: „dotyčný členský stát vydá rodinným příslušníkům první povolení k pobytu na dobu minimálně jednoho roku. Dobu platnosti tohoto povolení k pobytu lze prodloužit“. Článek 13 odst. 1 směrnice 2003/86 rovněž stanoví, že jakmile členský stát vyhoví žádosti o sloučení rodiny, „povolí dotyčný členský stát vstup rodinného příslušníka nebo příslušníků“.

[17] – Dle odkazu v bodě 4 odůvodnění a článek 1 směrnice 2003/86/ES.

[18] – Rozsudek ze dne 1. srpna 2022, Bundesrepublik Deutschland (Sloučení rodiny s nezletilým uprchlíkem) (C-273/20 a C-355/20, EU:C:2022:617, body 35 a 39).

[19] – Viz bod 2 odůvodnění směrnice 2003/86.

[20] – V míře, v jaké článek 7 Listiny obsahuje práva odpovídající právům zaručeným čl. 8 odst. 1 EÚLP, mají tentýž smysl a dosah (rozsudek ze dne 15. listopadu 2011, Dereci a další, C-256/11, EU:C:2011:734, bod 70 a citovaná judikatura).

[21] – Rozsudek ze dne 13. března 2019, E. (C-635/17, EU:C:2019:192, body 55 a 56 a citovaná judikatura).

[22] – Rozsudek ze dne 12. prosince 2019, Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Sloučení rodiny – sestra uprchlíka) (C-519/18, EU:C:2019:1070, bod 35). Článek 4 směrnice 2003/86 není taxativní. Viz například čl. 10 odst. 2 směrnice 2003/86.

a jeho nebo jejích nezletilých dětí [23]. Článek 4 odst. 2 písm. a) směrnice 2003/86 stanoví, že členské státy mohou za určitých okolností povolit sloučení rodiny rodičů osoby usilující o sloučení rodiny nebo jeho nebo jejího manžela nebo manželky. Možnost sloučení rodiny s rodiči je tedy s odkazem na toto ustanovení v zásadě věcí rozhodnutí každého členského státu. Jeho užití podléhá zejména podmínce, že rodiče jsou na osobě usilující o sloučení rodiny závislí a nepožívají nezbytnou podporu rodiny ve své zemi původu [24]. Výkon práva na sloučení rodiny podle čl. 4 odst. 2 písm. a) směrnice 2003/86 rovněž podléhá „dodržení podmínek stanovených v kapitole IV“ směrnice 2003/86.

24. Ustanovení čl. 7 odst. 1 směrnice 2003/86, obsažené v kapitole IV této směrnice, umožňuje členským státům vyžadovat prokázání, že osoba usilující o sloučení rodiny má a) ubytování považované za obvyklé pro rodinu srovnatelné velikosti v daném členském státě; b) zdravotní pojištění pro sebe a své rodinné příslušníky; a c) stálé a pravidelné finanční příjmy, které jsou dostatečné pro výživu její a jejích rodinných příslušníků, aniž by využívala systému sociální pomoci daného členského státu. Vzhledem k tomu, že čl. 7 odst. 1 směrnice 2003/86 používá slovo „může“, mohou členské státy upustit od požadavků, které toto ustanovení stanoví.

25. V některých případech mají uprchlíci pro uplatnění práva na sloučení rodiny výhodnější podmínky [25]. Článek 10 odst. 3 směrnice 2003/86 se konkrétně zabývá situací nezletilých uprchlíků bez doprovodu. Poskytuje jim zvýhodněné zacházení [26] tím, že zajišťuje sloučení rodiny mimo jiné s jejich rodiči [27] nebo jejich poručníkem [28], aniž ukládá určité podmínky, které by jinak byly podle této směrnice použitelné. Ustanovení čl. 10 odst. 3 písm. a) směrnice 2003/86 tak vyžaduje [29], aby členské státy povolily sloučení rodiny uprchlíka, který je nezletilým dítětem bez doprovodu, se svými rodiči, „aniž se použijí podmínky stanovené v čl. 4 odst. 2 písm. a)“ uvedené směrnice.

26. Vzhledem k tomu, že čl. 4 odst. 2 písm. a) směrnice 2003/86 výslovně odkazuje na podmínky stanovené v kapitole IV, nemohou členské státy po nezletilém uprchlíkovi bez doprovodu nebo jeho rodičích vyžadovat, aby v řízení o sloučení rodiny na základě čl. 10 odst. 3 písm. a) směrnice 2003/86 splňovali požadavky čl. 7 odst. 1 uvedené směrnice [30]. Z článku 10 odst. 3 písm. a) směrnice 2003/86 jasně vyplývá, že unijní normotvůrce výslovně vyloučil mimo jiné požadavek, aby rodiče byli na nezletilém uprchlíkovi bez doprovodu závislí [31] a aby tento splňoval podmínky

[23] – Viz bod 9 odůvodnění směrnice 2003/86. V rozsudku ze dne 6. prosince 2012, O a další (C-356/11 a C-357/11, EU:C:2012:776, body 64 a 65), Soudní dvůr rozhodl, že čl. 4 odst. 1 směrnice 2003/86 se drží širokého pojetí „jádra rodiny“. Podle ustálené judikatury platí, že čl. 4 odst. 1 směrnice 2003/86 ukládá členským státům konkrétní pozitivní povinnosti, kterým odpovídají jasně definovaná subjektivní práva, jelikož uvedený článek jim v případech upravených touto směrnicí ukládá povinnost toto sloučení některým rodinným příslušníkům osoby usilující o sloučení rodiny povolit, aniž mohou uplatnit svůj prostor pro uvážení (rozsudek ze dne 20. listopadu 2019, Belgische Staat (Režim implicitního povolení) C-706/18, EU:C:2019:993, bod 29 a citovaná judikatura).

[24] – Rozsudek ze dne 12. dubna 2018, A a S (C-550/16, EU:C:2018:248, bod 34).

[25] – Viz kapitola V směrnice 2003/86, nadepsaná „Sloučení rodiny uprchlíků“. Bod 8 odůvodnění směrnice 2003/86 stanoví, že „[z]vláštní pozornost je třeba věnovat situaci uprchlíků, které různé důvody přinutily uprchnout z jejich země a brání jim vést v jejich zemi normální rodinný život. Proto je třeba jim stanovit příznivější podmínky pro uplatňování jejich práva na sloučení rodiny“.

[26] – Rozsudek ze dne 12. dubna 2018, A a S (C-550/16, EU:C:2018:248, bod 44).

[27] – Článek 10 odst. 3 písm. a) směrnice 2003/86 se týká nejbližších příbuzných v přímé vzestupné linii.

[28] – Článek 10 odst. 3 písm. b) směrnice 2003/86.

[29] – Toto ustanovení používá výraz „povolí“. Právo na sloučení rodiny nezletilých uprchlíků bez doprovodu s jejich rodiči podle čl. 10 odst. 3 písm. a) směrnice 2003/86 tak členským státům nedává prostor pro uvážení (rozsudek ze dne 12. dubna 2018, A a S, C-550/16, EU:C:2018:248, bod 43).

[30] – Rakouská vláda se domnívá, že podmínky čl. 7 odst. 1 směrnice 2003/86 se na sloučení rodiny podle čl. 10 odst. 3 písm. a) této směrnice vztahují. Zdůrazňuje, že čl. 12 odst. 1 první pododstavec směrnice 2003/86 na požadavky stanovené v čl. 7 odst. 1 této směrnice výslovně odkazuje a jejich použití vylučuje. Podle této vlády čl. 10 odst. 3 písm. a) směrnice 2003/86 na čl. 7 odst. 1 této směrnice výslovně neodkazuje, a tedy jeho použití nevylučuje.

[31] – Rozsudek ze dne 12. dubna 2018, A a S (C-550/16, EU:C:2018:248, bod 34).

čl. 7 odst. 1 směrnice 2003/86 [32]. Tento výklad čl. 10 odst. 3 písm. a) směrnice 2003/86 je v souladu jak s kontextem, ve kterém se objevuje, tak s cílem směrnice 2003/86 poskytnout preferenční ochranu uprchlíkům a zohlednit zranitelnou situaci nezletilých dětí, zejména nezletilých dětí bez doprovodu. Pokud by rodiče nezletilého uprchlíka bez doprovodu museli splnit požadavky čl. 7 odst. 1 směrnice 2003/86, účinné použití čl. 10 odst. 3 písm. a) této směrnice a zvýhodněné zacházení s nezletilými uprchlíky bez doprovodu by bylo omezeno.

B. Právo nezletilého uprchlíka bez doprovodu na sloučení rodiny s ostatními členy rodiny – čl. 10 odst. 2 a odst. 3 písm. a) směrnice 2003/86

27. Soudní dvůr uvedl, že sestra uprchlíka nepatří k rodinným příslušníkům osoby usilující o sloučení rodiny uvedeným v článku 4 směrnice 2003/86 [33]. RI navíc nemá právo na sloučení rodiny se svou sestrou TY podle čl. 10 odst. 3 písm. a) směrnice 2003/86. Znění tohoto ustanovení je jednoznačné: vztahuje se pouze na nezletilé uprchlíky bez doprovodu a jejich rodiče [34].

28. Z ustálené judikatury vyplývá, že vnitrostátní orgány nemohou na základě směrnice 2003/86 vydat povolení k pobytu státnímu příslušníkovi třetí země, který nesplňuje požadavky, které tato směrnice za tímto účelem stanoví. Soudní dvůr zašel tak daleko, že rozhodl, že vnitrostátní právní úprava, která umožňuje vydání povolení k pobytu na základě směrnice 2003/86 osobě, která nesplňuje podmínky pro jeho získání, narušuje užitečný účinek této směrnice a je v rozporu s jejími cíli [35].

29. Přijetím směrnice 2003/86, která se vztahuje na všechny členské státy s výjimkou Dánského království a Irska, unijní normotvůrce nezamýšlel vyčerpávajícím způsobem upravit všechny záležitosti týkající se sloučení rodiny [36], ale naopak stanovil soubor minimálních společných pravidel, přičemž se spoléhal na zásady subsidiarity a proporcionality [37]. Směrnice 2003/86 tedy stanoví minimální harmonizaci a nevylučuje, že členské státy mají právo použít ustanovení vnitrostátního práva o sloučení rodiny v případech, v nichž se tato směrnice nepoužije [38]. Podmínky ve směrnici 2003/86 se tedy nedotýkají členských států, které podle čl. 3 odst. 5 této směrnice přiznávají práva vstupu a pobytu za příznivějších podmínek s odkazem na jejich

[32] – Podle čl. 12 odst. 1 směrnice 2003/86 nemohou členské státy po uprchlíkovi nebo rodinných příslušnících patřících do jádra jeho rodiny požadovat, aby splňovali požadavky stanovené v článku 7 této směrnice. Článek 10 odst. 3 písm. a) směrnice 2003/86 tak nezletilým uprchlíkům bez doprovodu poskytuje rozsáhlejší ochranu než čl. 12 odst. 1 první pododstavec směrnice 2003/86, jehož použití je omezeno na uprchlíky a členy jádra jejich rodiny.

[33] – Rozsudek ze dne 12. prosince 2019, Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Sloučení rodiny – sestra uprchlíka) (C-519/18, EU:C:2019:1070, bod 69).

[34] – Toto ustanovení je neoddělitelně spojeno s pojmem „jádro rodiny“, jak jej předpokládá směrnice 2003/86.

[35] – Rozsudek ze dne 20. listopadu 2019, Belgische Staat (Režim implicitního povolení) (C-706/18, EU:C:2019:993, body 35 a 37 a citovaná judikatura).

[36] – Viz čl. 3 odst. 5 směrnice 2003/86.

[37] – Viz bod 16 odůvodnění směrnice 2003/86.

[38] – V tomto smyslu viz stanoviska generálního advokáta P. Pikamäe ve věci Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides (Jednota rodiny – již udělená ochrana) (C-483/20, EU:C:2021:780, bod 53) a generálního advokáta G. Hogana ve stanovisku 1/19 (Istanbulská úmluva) (EU:C:2021:198, poznámka pod čarou 81).

příslušné vnitrostátní právní předpisy [39]. Pokud členský stát takové příznivé podmínky stanoví, upravuje jejich výkon vnitrostátní právo, nikoli směrnice 2003/86 [40], v důsledku čehož je použití Listiny vyloučeno [41].

30. Rakouská vláda na jednání potvrdila, že ačkoli se domnívá, že TY nemá na sloučení rodiny s RI podle čl. 10 odst. 3 písm. a) směrnice 2003/86 právo, Rakouská republika přiznává právo na sloučení rodiny takové osoby podle vnitrostátního práva v souladu s článkem 8 EÚLP. Toto rozdělení pravomocí mezi Evropskou unii a členské státy se odráží jak v jasném znění směrnice 2003/86, tak v jednotném výkladu jejích ustanovení Soudním dvorem.

31. Žalobci a Komise nicméně tvrdí, že pro zaručení účinnosti práva nezletilého uprchlíka bez doprovodu na sloučení rodiny s jeho rodiči podle čl. 10 odst. 3 písm. a) směrnice 2003/86 je třeba toto ustanovení vykládat tak, aby toto právo jeho nebo jejímu postiženému sourozenci přiznalo. Tohoto cíle má být dosaženo takovým výkladem čl. 10 odst. 3 písm. a) směrnice 2003/86 s ohledem na články 7 a 24 Listiny, který by zaručil právo RI na sloučení rodiny se svými rodiči a – prostřednictvím rozšíření – se svou sestrou [42].

32. Při provádění čl. 10 odst. 3 písm. a) směrnice 2003/86 musí členské státy respektovat základní práva zakotvená v Listině, v tomto případě články 7 a 24 Listiny. Existence této povinnosti však nemůže podpořit výklad čl. 10 odst. 3 písm. a) směrnice 2003/86 nebo jakéhokoli jiného ustanovení této směrnice, který je v rozporu s jeho výslovným zněním. Takový výklad *contra legem*, ať již odkazem na ustanovení Listiny nebo na zásadu efektivity, je rovněž vyloučen, neboť by porušoval zásadu právní jistoty [43]. Neexistenci odkazu na jiné rodinné příslušníky v čl. 10 odst. 3 písm. a) směrnice 2003/86 nelze ani přičítat nedopatření ze strany unijního normotvůrce, protože ten konkrétně předpokládal situace analogické těm, které nastávají v projednávaném případě, jak jasně dokládá čl. 4 odst. 2 písm. b) a čl. 10 odst. 2 této směrnice.

33. Článek 10 odst. 2 směrnice 2003/86 členským státům výslovně umožňuje přiznat právo na sloučení rodiny jiným členům rodiny uprchlíka, než na které odkazuje článek 4 této směrnice, pokud jsou tyto osoby na uprchlíkovi závislé [44]. Ustanovení čl. 10 odst. 2 směrnice 2003/86 na každém členském státu ponechává rozhodnutí, zda oblast působnosti směrnice 2003/86 takto

[39] – Rozsudek ze dne 12. prosince 2019, Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Sloučení rodiny – sestra uprchlíka) (C-519/18, EU:C:2019:1070, bod 43). Viz analogicky rozsudek ze dne 13. března 2019, E. (C-635/17, EU:C:2019:192, body 32 až 43), který vykládá čl. 3 odst. 2 písm. c) směrnice 2003/86 tak, že z jeho působnosti vylučuje rodinné příslušníky osoby požívající doplňkové ochrany ze třetích zemí. I když tito rodinní příslušníci nespadají do oblasti působnosti unijního práva, členský stát jim může poskytnout příznivější zacházení podle vnitrostátního práva (rozsudek ze dne 7. listopadu 2018, K a B, C-380/17, EU:C:2018:877, body 34 a 37).

[40] – Analogicky viz rozsudek ze dne 19. listopadu 2019, TSN a AKT (C-609/17 a C-610/17, EU:C:2019:981, body 34 a 49). Viz také analogicky rozsudek ze dne 15. července 2021, The Department for Communities in Northern Ireland (C-709/20, EU:C:2021:602, body 82 a 83), pokud jde o směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Úř. věst. 2004, L 158, s. 77; Zvl. vyd. 05/05, s. 46).

[41] – Analogicky viz rozsudek ze dne 10. června 2021, Land Oberösterreich (Příspěvek na bydlení) (C-94/20, EU:C:2021:477, body 60 až 63).

[42] – Viz rovněž bod 2 odůvodnění směrnice 2003/86.

[43] – Analogicky k výkladu vnitrostátního práva *contra legem* viz rozsudek ze dne 19. dubna 2016, DI (C-441/14, EU:C:2016:278, bod 32 a citovaná judikatura). Zásady, které judikatura popisuje, platí pro výklad unijního a vnitrostátního práva. Viz také analogicky Lenaerts, K., and Gutiérrez-Fons, J. *To Say What the Law of the EU Is: Methods of Interpretation and the European Court of Justice*, EUI AEL 2013/9, s. 16, kde autoři uvádějí, že „pokud je ustanovení unijního práva otevřeno několika výkladům, je třeba dát přednost takovému výkladu, který zajistí, že si ustanovení zachová svou účinnost […] Je samozřejmé, že tato obecná zásada výkladu nesmí překročit hranici *contra legem*“.

[44] – Viz analogicky rozsudek ze dne 13. března 2019, E. (C-635/17, EU:C:2019:192, bod 48).

rozšíří. Rovněž každému členskému státu poskytuje značnou volnost při výběru rodinných příslušníků uprchlíka, kteří mohou mít z takového rozšíření prospěch, s výjimkou těch, na které odkazuje článek 4 směrnice 2003/86 [45].

34. Ze spisu předloženého Soudnímu dvoru vyplývá, že Rakouská republika se rozhodla možnosti stanovené v čl. 10 odst. 2 směrnice 2003/86 nevyužít. V každém případě je TY závislá na svých rodičích, nikoli na svém bratrovi RI [46]. Soudní dvůr rozhodl, že vnitrostátní právní úprava, která nesplňuje podmínku závislosti stanovenou v čl. 10 odst. 2 směrnice 2003/86, je v rozporu s cíli této směrnice, jelikož umožňuje přiznat postavení vyplývající z této směrnice osobám, které nesplňují podmínky pro jeho získání [47].

35. Soudní dvůr rovněž rozhodl, že Listina nezbavuje členské státy jejich pravomoci rozhodnout o provedení čl. 10 odst. 2 směrnice 2003/86 a posoudit žádosti o sloučení rodiny podané podle tohoto ustanovení [48]. Z toho vyplývá, že Soudní dvůr nemůže na základě článků 7 nebo článku 24 Listiny měnit nebo rozšiřovat znění a oblast působnosti čl. 10 odst. 2 směrnice 2003/86 [49].

36. Doporučuji proto Soudnímu dvoru, aby rozhodl, že podle čl. 10 odst. 2 a odst. 3 písm. a) směrnice 2003/86 ve světle článků 7 a 24 Listiny nemá RI právo na sloučení rodiny s jeho sestrou TY. Nepřípustné rozšíření působnosti těchto ustanovení by bylo v rozporu s nedávnou judikaturou Soudního dvora, oslabilo by účinnost směrnice 2003/86 a narušilo pečlivě vytvořenou legislativní rovnováhu, ke které dospěly Evropská unie a členské státy.

37. Rovněž nelze pro odůvodnění rozšíření působnosti směrnice 2003/86 analogicky použít judikaturu Soudního dvora týkající se článku 20 SFEU a občanství Unie, na kterou odkazuje předkládající soud [50]. Soudní dvůr ve svém rozsudku ve věci Ruiz Zambrano [51] mimo jiné rozhodl, že článek 20 SFEU brání tomu, aby členský stát odepřel státnímu příslušníku třetího státu, na kterého jsou výživou odkázány jeho děti nízkého věku, jež jsou občany Unie, právo na pobyt v členském státě, v němž mají tyto děti bydliště a jehož mají státní příslušnost, neboť takové rozhodnutí by uvedené děti připravilo o možnost skutečně využívat podstatné části práv spojených se statusem občana Unie. V tomto rozhodnutí Soudní dvůr zdůraznil, že občanství Unie je „základním statusem státních příslušníků členských států“ [52]. Postavení státních

[45] – Rozsudek ze dne 12. prosince 2019, Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Sloučení rodiny – sestra uprchlíka) (C-519/18, EU:C:2019:1070, body 39 a 40). Bod 10 odůvodnění směrnice 2003/86 uvádí, že „[č]lenské státy mohou rozhodnout, zda si přejí povolit sloučení rodiny i pro nejbližší příbuzné v přímé vzestupné linii, zletilé svobodné děti […]“.

[46] – Zatímco žalobci při jednání uvedli, že RI posílá své rodině v Sýrii přibližně 100 eur měsíčně, neexistuje žádný důkaz, že by TY byla na RI závislá.

[47] – Rozsudek ze dne 12. prosince 2019, Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Sloučení rodiny – sestra uprchlíka) (C-519/18, EU:C:2019:1070, bod 42). Bod 6 odůvodnění směrnice 2003/86 stanoví, že „je třeba určit na základě společných kritérií hmotné podmínky pro uplatňování práva na sloučení rodiny“. Viz také analogicky rozsudek ze dne 7. listopadu 2018, K a B (C-380/17, EU:C:2018:877, body 44, 48 a 49), v němž Soudní dvůr rozhodl, že čl. 12 odst. 1 třetí pododstavec směrnice 2003/86 by byl zbavena své účinnosti a jasnosti, pokud by členský stát nemohl uplatnit lhůtu pro podání žádosti o sloučení rodiny podle této směrnice.

[48] – Rozsudek ze dne 12. prosince 2019, Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Sloučení rodiny – sestra uprchlíka) (C-519/18, EU:C:2019:1070, bod 65).

[49] – Článek 51 odst. 1 Listiny stanoví, že její ustanovení jsou určena členským státům, výhradně pokud uplatňují unijní právo. Podle jejího čl. 51 odst. 2 Listina nerozšiřuje oblast působnosti práva Unie nad rámec pravomocí Unie ani nevytváří žádnou novou pravomoc či úkol pro Unii ani nemění pravomoc a úkoly stanovené ve Smlouvách. V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 15. července 2021, The Department for Communities in Northern Ireland (C-709/20, EU:C:2021:602, bod 85).

[50] – Rozsudky ze dne 8. března 2011, Ruiz Zambrano (C-34/09, EU:C:2011:124); ze dne 15. listopadu 2011, Dereci a další (C-256/11, EU:C:2011:734), a ze dne 10. května 2017, Chavez-Vilchez a další (C-133/15, EU:C:2017:354). Viz rovněž rozsudek ze dne 15. července 2021, The Department for Communities in Northern Ireland (C-709/20, EU:C:2021:602).

[51] – Rozsudek ze dne 8. března 2011 (C-34/09, EU:C:2011:124).

[52] – Rozsudek ze dne 8. března 2011, Ruiz Zambrano (C-34/09, EU:C:2011:124, bod 41 a citovaná judikatura).

příslušníků třetích zemí, včetně uprchlíků, nelze srovnávat s postavením občanů Unie, ledaže unijní právní předpisy výslovně přiznávají státním příslušníkům třetích zemí srovnatelná práva a povinnosti [53].

C. Právo zletilých svobodných dětí na sloučení rodiny, pokud se o sebe nedokážou postarat z důvodu zdravotního stavu – čl. 4 odst. 2 písm. b) směrnice 2003/86

38. Článek 4 odst. 2 písm. b) směrnice 2003/86 stanoví, že členské státy mohou povolit vstup a pobyt zletilým svobodným dětem osoby usilující o sloučení rodiny, pokud se o sebe „prokazatelně nedokáží postarat z důvodu zdravotního stavu“. V této souvislosti musí být dodrženy podmínky stanovené v kapitole IV směrnice 2003/86.

39. Odhlédneme-li od skutečnosti, že není jasné, zda se Rakouská republika rozhodla možnosti podle čl. 4 odst. 2 písm. b) směrnice 2003/86 využít [54], toto ustanovení se vztahuje spíš na jádro rodiny osoby usilující o sloučení rodiny než na jeho nebo její bratry a sestry. TY se proto to na toto ustanovení při uplatňování práva na sloučení rodiny s RI spoléhat nemůže. Jak uvádí body 36 a 37 tohoto stanoviska, podle judikatury Soudního dvora je rozšíření ochrany, kterou čl. 4 odst. 2 písm. b) směrnice 2003/86 poskytuje, na další osoby v rozporu s cíli této směrnice. Listina ani nemůže být uplatněna způsobem, který by omezoval volbu členských států, zda toto ustanovení uvedou v účinnost [55].

40. Ačkoliv RI a jeho sestra TY nemají na sloučení rodiny podle čl. 4 odst. 2 písm. b) směrnice 2003/86 právo, jeho rodiče CR a GF mají nárok na sloučení rodiny s RI podle čl. 10 odst. 3) písm. a) této směrnice. Jakmile byla jejich žádost o sloučení rodiny přijata, CR a GF rovněž mají v souladu s čl. 13 odst. 2 směrnice 2003/86 právo získat povolení k pobytu v Rakouské republice. V rozsudku ve věci O a další [56] Soudní dvůr uvedl, že státním příslušníkům třetích zemí, kteří legálně pobývají v členském státě a žádají o sloučení rodiny, je třeba přiznat postavení „osob usilujících o sloučení rodiny“ ve smyslu čl. 2 písm. c) směrnice 2003/86. CR a GF mají nárok na sloučení rodiny s TY podle čl. 4 odst. 2 písm. b) směrnice 2003/86 za předpokladu, že Rakouská republika této možnosti využije. Jakmile členské státy této možnosti využijí, provádějí unijní právo. Vnitrostátní právní předpisy přijaté pro tento účel proto musí být v souladu se základními právy zakotvenými v Listině a se zásadou proporcionality [57].

41. CR, GF a TY společně požádaly o sloučení rodiny s RI. Vzhledem k povaze jejich rodinných vztahů a těžkému zdravotnímu postižení TY by jejich žádosti měly být posuzovány současně [58], aby se zjistila všechna jejich práva a povinnosti podle unijního práva, včetně čl. 4 odst. 2 písm. b), čl. 10 odst. 3 písm. a) a článku 13 směrnice 2003/86 ve světle článku 7 a čl. 24 odst. 2 a 3

[53] – Viz například bod 3 odůvodnění a článek 13 směrnice 2003/86. Viz rovněž analogicky směrnice Rady 2003/109/ES ze dne 25. listopadu 2003 o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty (Úř. věst. 2004, L 16, s. 44; Zvl. vyd. 19/06, s. 272). Omezení týkající se rozšíření působnosti směrnice 2003/86 potvrzená judikaturou uvedenou v bodech 36 a 37 tohoto stanoviska se použijí obdobně na sloučení rodiny podle čl. 10 odst. 3 písm. a) směrnice 2003/86.

[54] – Nizozemská vláda na jednání uvedla, aniž jí rakouská vláda odporovala, že Rakouská republika možnosti podle čl. 4 odst. 2 písm. b) směrnice 2003/86 využila.

[55] – Viz analogicky rozsudek ze dne 12. prosince 2019, Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Sloučení rodiny – sestra uprchlíka) (C-519/18, EU:C:2019:1070, body 42 a 65).

[56] – Rozsudek ze dne 6. prosince 2012, O a další (C-356/11 a C-357/11, EU:C:2012:776, bod 68).

[57] – Viz analogicky rozsudek ze dne 12. prosince 2019, Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Sloučení rodiny – sestra uprchlíka) (C-519/18, EU:C:2019:1070, body 61 až 67).

[58] – Rakouská vláda na jednání potvrdila, že všechny dotčené žádosti byly posuzovány současně.

Listiny [59]. V tomto ohledu je ustálenou judikaturou, že článek 17 směrnice 2003/86 ukládá individualizaci přezkumu žádostí o sloučení rodiny. Příslušné vnitrostátní orgány musí při provádění směrnice 2003/86 a při zkoumání žádostí o sloučení rodiny vyváženým a odpovídajícím způsobem posoudit všechny zájmy, které jsou ve hře [60]. Rovněž je třeba vzít v úvahu nejlepší zájmy nezletilých dětí a zvláštní situaci nezletilých uprchlíků bez doprovodu [61].

42. Je proto v rozporu s cíli směrnice 2003/86 a článku 7 a čl. 24 odst. 2 a 3 Listiny požadovat po žadatelích, jako je CR nebo GF [62], aby měli povolení k pobytu podle čl. 13 odst. 2 této směrnice před posouzením žádosti TY o sloučení rodiny s jejími rodiči podle čl. 4 odst. 2 písm. b) této směrnice. Takto fragmentovaný přístup by kromě toho ohrozil právo RI na sloučení rodiny podle čl. 10 odst. 3 písm. a) směrnice 2003/86.

43. Rakouská republika může požadovat, aby sloučení rodiny podle čl. 4 odst. 2 písm. b) směrnice 2003/86 podléhalo splnění požadavků stanovených v čl. 7 odst. 1 uvedené směrnice. Tyto požadavky se vztahují pouze na TY, jelikož CR a GF jsou od nich osvobozeni na základě čl. 10 odst. 3 písm. a) směrnice 2003/86 [63]. Soudní dvůr rozhodl, že jelikož sloučení rodiny platí jako obecné pravidlo, musí být schopnost poskytnutá článkem 7 odst. 1 směrnice 2003/86 vykládána striktně. Prostor pro uvážení přiznaný členským státům jimi nesmí být užíván takovým způsobem, který by ohrožoval cíl usnadnit sloučení rodiny [64]. Předkládajícímu soudu přísluší ověřit splnění požadavků čl. 7 odst. 1 směrnice 2003/86 a související judikatury příslušnými orgány.

VI. Závěry

44. Vzhledem ke všem výše uvedeným úvahám Soudnímu dvoru navrhuji, aby na třetí otázku předloženou Verwaltungsgericht Wien (Správní soud ve Vídni, Rakousko) odpověděl takto:

„Článek 4 odst. 2 písm. b), čl. 10 odst. 3 písm. a), čl. 13 odst. 2 a článek 17 směrnice Rady 2003/86/ES ze dne 22. září 2003 o právu na sloučení rodiny a článek 7 a čl. 24 odst. 2 a 3 Listiny základních práv Evropské unie je třeba vykládat tak, že zletilý zdravotně postižený sourozenec nezletilého uprchlíka bez doprovodu, který je vzhledem ke svému zdravotnímu stavu zcela závislý na svých rodičích, má nárok na sloučení rodiny se svými rodiči a nezletilým sourozencem podle unijního práva, pokud dotyčný členský stát využil možnosti stanovené v čl. 4 odst. 2 písm. b) směrnice 2003/86.“

[59] – Viz analogicky čl. 16 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. června 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (přepracované znění) (Úř. věst. 2013, L 180, s. 31). Článek 16 odst. 1 nařízení č. 604/2013 mimo jiné stanoví, že pokud je vážně postižený žadatel závislý na pomoci svého rodiče (rodičů) oprávněně pobývajícího na území některého členského státu, tento členský stát obvykle ponechá spolu nebo sloučí žadatele s tímto rodičem. V souladu se bodem 17 odůvodnění tohoto nařízení má toto ustanovení za cíl umožnit členským státům sloučit dohromady „rodinné příslušníky“, pokud je to nezbytné z humanitárních důvodů. Viz také analogicky rozsudek ze dne 6. listopadu 2012, K (C-245/11, EU:C:2012:685, body 26 až 54).

[60] – Rozsudek ze dne 21. dubna 2016, Khachab (C-558/14, EU:C:2016:285, bod 43 a citovaná judikatura).

[61] – Viz analogicky rozsudek ze dne 7. listopadu 2018, K a B (C-380/17, EU:C:2018:877, body 26 až 36).

[62] – CR a GF mají právo na sloučení rodiny s RI podle čl. 10 odst. 3 písm. a) směrnice 2003/86 a mají tak nárok na povolení k pobytu podle čl. 13 odst. 2 této směrnice.

[63] – Viz bod 26 tohoto stanoviska.

[64] – Rozsudek ze dne 4. března 2010, Chakroun (C-578/08, EU:C:2010:117, bod 43).